Predlagač: strukovna organizacija Pravni institut u Bosni i Hercegovini
www.lawinstitute.ba
Ovlašteni predlagač: mr. Muhamed I. Mujakić

Modeli amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine
strukovne organizacije Pravni institut u Bosni i Hercegovini
u cilju provođenja u cilju provođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu
u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

Model Amandmana II. na Ustav Bosne i Hercegovine

U Ustavu Bosne i Hercegovine, član IV. stav 1. mijenja se i glasi:

"1. Dom naroda [1]

Dom naroda sastoji se od 22 delegata, od kojih se 14 bira iz Federacije Bosne i Hercegovine (uključujući pet Bošnjaka, pet Hrvata, jednog Srbina, tri predstavnika nacionalno neopredijeljenih/nacionalnih manjina), a osam iz Republike Srpske (uključujući pet Srba, jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog predstavnika nacionalno neopredijeljenih /nacionalnih manjina).

a) Delegate iz Federacije Bosne i Hercegovine bira Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a delegate iz Republike Srpske bira Vijeće naroda Republike Srpske, tako što klubovi delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda odnosno nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih biraju delegate u odgovarajuće klubove delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
b) Trinaest članova Doma naroda sačinjava kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje četiri Bošnjaka, četiri Hrvata, četiri Srbina i jedan delegat iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredjeljenih."

Suština zahtjeva/prijedloga jeste otkloniti diskriminaciju u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i omogućiti nacionalno neopredijeljenim i nacionalnim manjinama da imaju svoje predstavnike u ovom domu. Također, prilikom ovih izmjena Ustava BiH moralo bi se uzeti u obzir da treba birati i delegate konstitutivnih naroda iz oba entiteta Bosne i Hercegovine čime bi se osigurala potpuna konstitutivnost naroda u Bosni i Hercegovini i u ovom domu, odnosno osim Srba birati Bošnjake i Hrvate sa teritorije Republike Srpske a pored Bošnjaka i Hrvata birati i Srbe sa teritorije Federacije BiH.

Model Amandmana III. na Ustav Bosne i Hercegovine

U Ustavu Bosne i Hercegovine, član V. mijenja se i glasi:

"Član V.
Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine [2]

Funkciju šefa države u Bosni i Hercegovini vrši predsjednik Bosne i Hercegovine. Predsjednik Bosne i Hercegovine ima tri potpredsjednika. U vršenju funkcije mu pomažu i, u slučaju potrebe, mijenjaju ga

[1] Suština amandmana u vezi Doma naroda predstavlja otklanjanje diskriminacije u ovom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na način da se biraju tri (3) predstavnika iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredjeljenih, da se delegati iz reda konstitutivnih naroda biraju iz oba entiteta a što je u skladu sa Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti naroda u Bosni i Hercegovini te što se ukupan broj delegata iz reda konstitutivnih naroda sa sadašnjih pet (5) povećava na šest (6) što predstavlja jačanje kapaciteta Doma naroda.
[2] Suština amandmana je otklanjanje diskriminacije po pitanju ko sve može biti izabran u Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, koja je trenutno izražena u Ustavu Bosne i Hercegovine te da se predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine biraju posredno iz Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Nastojanje da predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine imaju i legalitet i legitimitet opredjelila nas je da oni budu kandidovani iz reda već izabranih predstavnika iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

potpredsjednici Bosne i Hercegovine. Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine pripadaju različitim konstitutivnim narodima i nacionalno neopredijeljenim odnosno nacionalnim manjinama.

1. Izbor i trajanje mandata

a) Kandidati za predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine mogu biti izabrani predstavnici iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koje će predlagati klubovi stranaka. Za sastavljenu listu kandidata klubovi delegata u Domu naroda većinom glasova biraju predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine. Listu kandidata Doma naroda potvrđuje Predstavnički dom većinom glasova. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani najkasnije 15 dana od dana konstituisanja Parlamentane skupštine Bosne i Hercegovine.
b) Svaki od izabranih kandidata će vršiti funkciju predsjednika po 12 mjeseci, a redoslijed vršenja funkcije predsjednika utvrdit će Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.
c) Mandat predsjednika i potpredsjednika traje četiri godine. Ista osoba može obavljati funkciju predsjednika najviše dva puta.

(2. Nadležnosti predsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

a) predstavlja Bosnu i Hercegovinu;
b) proglašava ukazom zakone usvojene u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
c) potpisuje i ratifikuje međunarodne sporazume/ugovore;
d) imenuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
e) prima akreditivna i opozivna pisma stranih diplomatskih predstavnika;
f) predlaže predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
g) dodjeljuje odlikovanja i druga priznanja u skladu sa zakonom;
h) daje pomilovanja.

3. Nadležnosti predsjednika i potpredsjednika

Predsjednik i potpredsjednici zajedno i na osnovu konsenzusa:

a) ostvaruju civilno zapovijedanje Oružanim snagama Bosne i Hercegovine;
b) imenuju članove Upravnog odbora Centralne banke Bosne i Hercegovine;
c) raspuštaju Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine"**)**[3]

Suština zahtjeva/prijedloga jeste da se otkloni diskriminacija iz Predsjedništva Bosne i Hercegovine te da se institucija reorganizira iz kolektivnog u inokosni organ predsjednika Bosne i Hercegovine sa tri potpredsjednika koji odražavaju konstitutivne narode i nacionalno neopredjeljene/nacionalne manjine. Također, prilikom ove izmjene treba uzeti u obzir i indirektan izbor predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine čime se osigurava dodatni legalitet i legitimitet svih – predsjednika i potpredsjednika iz reda već izabranih predstavnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

[3] Nadležnosti predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine mogu biti ovako posmatrane u sklopu temeljitijih ustavnih promjena, gdje bi se postojeće nadležnosti Predsjedništva Bosne i Hercegovine prenijele na sadašnje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine a koje bi u tom slučaju trebalo postati Vlada Bosne i Hercegovine.